VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

Hvør eigur síðsta orðið

Munnligir fyrispurningar eru á skránni í Løgtingium í morgin. Tað eru ikki so nógv ár síðani, at hetta fyribrigdið kom inn í føroyskan politikk. Onkuntíð - serliga upp undir val – hava fyrispurningarnir verið misnýttir, men fyri tað mesta hevur talan verið um skilagóða skipan. Tingmenn vísa gott hugflog og duga væl at seta spurningar. Landsstýrisfólkini royna at svara eftir besta førimuni. Ivaleyst kenna umsitingarnar og ráðini arbeiðið at fyrireika svarini sum eina plágu og at vera órógvandi í arbeiðnum, sum tey annars skulu gera. Men soleiðis er skipanin, og hon er góð.

Eftir førimuni roynir pressan at fylgja við. Ofta mugu vit sláa okkum fyri bróstið, tá ið vit síggja, hvussu væl tingmenn hava fingurin á pulsinum og harvið útinna uppsøkjandi arbeiðið, sum vit ivaleyst áttu at gjørt. Uppgávan hjá okkum eigur í hvussu so er at vera at greiða frá, lýsa spurningarnar og orðaskiftið og kanska at fylgja teimum upp. Onnur mugu meta um í hvønn mun, hetta eydnast hjá okkum.

Undan tingfundinum í morgin er tað serliga spurningurin um sáttmálan við Russland, sum kennist prinsipiellur og harvið áhugaverdur. Spurt verður, um tingið og uttanlandsnevndin ikki áttu at havt viðgjørt sáttmálan, áðrenn hann varð undirskrivaður. Víst verður til stýrisskipanarlógina, sum sigur, at tá ið sáttmálar eru av serligum týdningi, so eigur tingið og í hvussu so er uttanlandsnevndin at fáa høvið at siga sína meining.

Síðani fiskimarkini vórðu flutt út hava Føroyar undirskrivað nógvar sáttmálar. Tey fyrru árini vóru politikararnir uppií. Síðani rammusáttmálar vórðu gjørdir, hevur umsitingin tikið sær av hesum. Soleiðis var tað eisini við russarasáttmálanum hesa ferð.

At spurningurin kortini verður tikin upp politiskt í morgin kemst av, at sáttmálin hesa ferð hevur størri avleiðingar við sær, enn sovornir sáttmálar vanliga plaga at hava. Spurningurin er, hvussu býtið av fiskatilfeinginum skal verða millum flakatrolarar og svartkjaftaskipini, og hvussu samfelagið kann fáa mest burturúr.

Løgtingið skal í morgin viðgera, um tað er umsitingin, landsstýrismaðurin, uttanlandsnevndin ella Løgtingið, sum eigur avgerðina og harvið síðsta orðið í hesum málinum.

Sosialurin

Løgtingsformaðurin kærir tingarbeiðið til løgmann

HERGEIR NIELSEN
løgtingsformaður

Løgtingið hevur nú í fleiri ár lagt dent á at fáa skipaðar karmar um tingarbeiðið. Endamálið við hesum er bæði at betra um góðskuna av lóggávuni, við at tingið og tingmenn fáa betri møguleikar at seta seg inn í tey mál, sum koma í tingið, og eisini fyri at royna í tann mun, tað er gjørligt, at skipa so fyri, at tingarbeiðið kann samskipast við annað arbeiði og familjulívið hjá teim fólkvaldu.

Ì hesum sambandi eru hesi stig tikin. Vegleiðandi árskalendari er gjørdur fyri tingarbeiðið. Tá tað er gjørligt, verður tingskráin løgd fyri 14 dagar fram í tíðina, nýggj áseting er gjørd í § 54 í tingskipanini, sum ásetur, at lógir, sum skulu fáa gildi 1. januar, skulu leggjast fyri tingið innan 5. november. Eisini verður miðað eftir, at tað sum høvuðsregla gongur í minsta lagi ein vika frá tí, mál er lagt fram, til 1. viðgerð er. Í sambandi við 2. viðgerð er henda regla eisini galdandi, um tað snýr seg um mál av stórum týdningi og/ella nevndin, sum hevur havt málið til viðgerðar, skrivar drúgt álit við nógvum broytingaruppskotum.

Til tess at røkka hesum málum hevur verið samskifti við Løgmansskrivstovuna um, at skrivstovan boðar Løgtinginum frá, nær væntast kann, at tey mál, sum landsstýrið hevur sett sær fyri at fremja í tingsetuni sambært skjali til løgmansrøðuna, fara at verða løgd fram.

Ásannast má, at tað hevur verið torført at hildið hesar ætlanir av ymsum orsøkum, men nú gongur av skriðuni.

Eg eri fullgreiður yvir, at politiska støðan hevur verið turbulent tað, sum farið er av hesi tingsetuni, men tað eru nú 2 mánaðir síðan, nýggja samgongan varð skipað, og tey mál, landsstýrið hevur lagt fyri tingið, hava við einstøkum undantaki verið viðgjørd við fráviki frá tingskipanini og harvið eisini innanhýsis mannagongdum tingsins.

Formanskapur Løgtingsins viðgjørdi støðuna á fundi 19. november 2008 og avgjørdi at heita á tygum um at royna at fáa hesi viðurskifti aftur á beint.

Formenninir í tingbólkunum hava fingið avrit av hesum skrivi.

Fornuftin tapti í málinum um tollfríu sigarettirnar

SOFUS DEBES JOHANNESEN

Í kvøld sendi Jóannes Ejdesgaard, fíggjarmálaráðharri, út tíðindaskriv um, at hann hevur tapt í málinum um tollfríðu sigarettirnar hjá ferðafólki.

Hugstoytt, tí næstan øll eru tapartar í hesum málinum.

Hetta málið hevur annars havt eina trupla trupla føðing, sum nú helst endaliga endaði sum ein abortur.

Í grundini eitt merkiligt mál, har løgin, og eftir mínari meting ikki haldbar argumertir, hava verið búkt at forða málinum at koma ígjøgnum.

Tað byrjaði í summar við, at Bjørt Samuelsen, táverandi vinnumálaráðharri, Smyril Line, Atlantic Airways og eg haldi sogar eisini Samvit lupu upp úr stólinum og kunngjørdu, at hetta fór at vera stórt afturstig fyri føroysku ferðavinnuna.

Sum um útlendsk ferðafólk koma til Føroya at roykja! Av øllum útlendskum ferðafólkum, ið eg havi tosað við í Føroyum, hevur ongin nevnt tollfríu sigarettirnar sum ferðamálið, men heldur náttúruna og fólkið. Og tað verður ikki broytt, um tollur verður goldin av sigarettunum.

Jákup Mikkelsen, formaður í tingbólkinum hjá Fólkaflokkinum var eisini í pressuni og græt um hesa forferdiligu gerð, ið Fíggjarmálaráðið nú var við at gera. Nakað tað sama helt oddagreinskrivarin hjá Sosialinum.

Argrumentini hava verið nøkur: taka ágóðar frá teimum ferðandi, taka grundarlagið undan Norrønu og Atlantic, tekur grundarlagið undan tollfríari sølu í Vágum, eitt álop á privatiseringina av Atlantic o.m.a.

Ongi av hesum argumentum halda nakað serligt.

Eg haldi, at er grundarlag bert fyri tollfríari sølu í Vágum um sigarettirnar eru við, so steðgið umbyggingini beinanvegin!

Um privatiseringin av Atlantic Airways ikki tolir, at sigarettir koma undir toll, so rýkur Atlantic kortini, tí tey kunnu ikki rokna við at liva í einari kuvøsu alla tíð framyvir.

Eg haldi, at tað var rætt at bjarga Smyril Line fyrr í mánaðinum, men um endurreista Smyril Line ikki yvirlivir uttan tollfríar sigarettir, so vóru hasar 30 milliónirnar burturspiltar.

Og til Jákup Mikkelsen og Fólkaflokkin: er tað ikki soleiðis, at tollfríu sigarettirnar eru við til at minka um umsetningin hjá kioskum og handlum, sum annars selja sigarettir? Hvar er so vanlukkan við at gera tær tollskyldugar? Tú hevði bara flutt nakað av umsetningi frá flutningsførunum til handlarnar í Føroyum.

Er nøkur meining í at áleggja sigarettunum, ið verða seldar í Føroyum so høgt avgjald fyri at minka um nýtsluna, tá øll tey mongu, ið ferðast kortini fáa sigarettirnar tollfríar?

Eg haldi, at hasar 18 milliónirnar, ið metta inntøkan hevði verið av at áleggja toll á hesar sigarettirnar, høvdu komið landskassanum heilt væl við komandi ár! Tær høvdu minkað eitt sindur um undirskotið, og so kundi tað eisini givið átakinum um at royking er heilsuskaðilig eina meining!

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov eirikur@sosialurin.fo
Redaktiónsleiðari: Kári Mikkelsen karim@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Marknaðarleiðari: Gudny Langgaard gudny@sosialurin.fo
Tróndur Skaalum trondur@sosialurin.fo
Høgni Thomsen hogni@sosialurin.fo
Elin Vatnhamar Olsen evo@sosialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Snorri Brend snorri@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo
Leo Poulsen leo@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Árni Joensen arni@sosialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo
Rógvi Nybo rogvi@sosialurin.fo
Eirikur í Jákupsstovu eij@sosialurin.fo
Bergur Johannesen bergur@sosialurin.fo

Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Myndamenn:
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Kykmyndir:
Harald í Kálvalíð harald@ras2.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Nólsoyar Pálsgøta 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo

Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 228814
e-post: aki@sosialurin.fo
e-post: dagfinn@sosialurin.fo

!!! Haldarar
sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 frá kl. 8.00-20.00 og boða frá

Uppseting/prent:
Uppseting: Sosialurin
Prent: Prentmiðstøðin
Útgevari:
Sp/f Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Tórsgøta 1, 100 Tórshavn
Tel. 341800, Fax 341801
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo
varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað mánadag-fríggjadag klokkan 13[30]

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Mánadagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Týsdagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
Mikudagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Hósdagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Frí. kl. 09	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.
Framíhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Støðd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39 mm og rúmið millum teigarnar er 4 mm.

Innsent tilfar
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.